

Beroepsprofiel van de christelijke leraar

Driestar hogeschool

Driestar educatief

Beroepsprofiel
van de christelijke
leraar

Inhoudsopgave

<i>Woord vooraf</i>	<i>Blz. 7</i>
1. Opbouw van het beroepsprofiel	Blz. 8
2. Ik ben: de professionele identiteit	Blz. 11
<i>Kern 1 Verbonden met het christelijke geloof</i>	<i>Blz. 12</i>
<i>Kern 2 Verbonden met de naaste(n)</i>	<i>Blz. 13</i>
<i>Kern 3 Verbonden met zichzelf</i>	<i>Blz. 14</i>
<i>Kern 4 Verbonden met de wereld</i>	<i>Blz. 16</i>
<i>Kern 5 Verbonden met verleden, heden en toekomst</i>	<i>Blz. 17</i>
3. Ik denk: de kennisdomeinen	Blz. 18
<i>Beroep, concepten en methodieken</i>	<i>Blz. 19</i>
<i>Doelgroep(en)</i>	<i>Blz. 19</i>
<i>Maatschappij en cultuur</i>	<i>Blz. 19</i>
<i>Leergebieden (o.a. vakinhouden)</i>	<i>Blz. 19</i>
<i>Driestar-eigen: visies/(vak)concepten/thema's</i>	<i>Blz. 19</i>
4. Ik kan: de beroepstaken	Blz. 20
<i>Beroepstaak 1 Pedagogisch leidinggeven aan leerlingen</i>	<i>Blz. 20</i>
<i>Beroepstaak 2 Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van leerlingen</i>	<i>Blz. 27</i>
<i>Beroepstaak 3 Samen ondersteunen van de leerling</i>	<i>Blz. 32</i>
<i>Beroepstaak 4 Werken aan kwaliteit en beleid</i>	<i>Blz. 37</i>
<i>Beroepstaak 5 Ontwikkelen van onderwijs</i>	<i>Blz. 43</i>

Woord vooraf

Wat typeert nu eigenlijk een christelijke leraar? Wat is kenmerkend voor zijn handelen? En welke kennis heeft hij nodig om gefundeerde keuzes te kunnen maken? Waar verlangt hij naar?

Samen met het werkveld heeft Driestar educatief geprobeerd antwoorden te vinden op deze vragen. De resultaten van deze zoektocht hebben we uitgewerkt in een beroepsprofiel.

Deze uitgave bevat de beschrijving van het beroepsprofiel op expertniveau. Het profiel dient als leidraad voor het opleiden van de studenten binnen het protestants-christelijk en reformatorisch onderwijs. Ook de leraar die wil doorgroeien naar expertniveau kan dit profiel gebruiken, evenals de leidinggevende die in gesprek gaat met een leraar over diens functioneren.

De uitgave is bedoeld voor docenten en studenten op de hogeschool en voor leidinggevend en leraren in het werkveld van Driestar educatief. Door met elkaar hetzelfde beroepsprofiel te gebruiken, zien we een doorlopende lijn ontstaan van opleiding naar praktijk.

Bij de totstandkoming van het beroepsprofiel was een grote resonansgroep betrokken met personen afkomstig uit de breedte van het werkveld en de afdelingen van Driestar educatief. Alle interne en externe betrokkenen willen we hartelijk danken voor de constructieve wijze waarop ze hebben meegedacht.

Laten we te allen tijde voor ogen houden dat bij het leraarschap een afhankelijke houding past, want wijsheid en kennis bezitten we niet uit onszelf. De Spreukendichter zegt: 'De HEERE geeft wijsheid, uit Zijn mond komt kennis en verstand.'

College van bestuur van Driestar educatief

Drs. L.N. (Rens) Rottier (voorzitter)

Drs. R.W. (Robert) Zoutendijk

Hogeschool managementteam

Drs. A. (Annelies) Kraaiveld

Dr. K. (Klaas) Tippe

Dhr. A. (Arjan) van Tol MEd

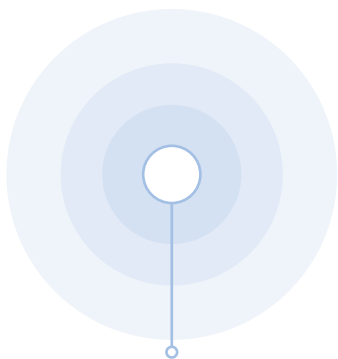

1.

Opbouw van het beroepsprofiel

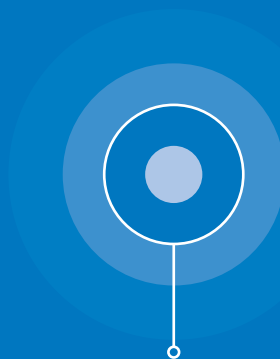
Het beroepsprofiel schetst een kader voor de professionaliteit van de christelijke leraar; een ideaalbeeld waaraan de leraar zich kan spiegelen.

Dit beeld laat drie lagen van het beroep van de leraar zien. Deze duiden we aan als ik ben, ik denk en ik kan. In het hart van het beroepsprofiel staat de Bron waartoe de leraar zich verhoudt en die hem voedt. Wie of hoe iemand is, wat hij weet en wat hij kan, kunnen we nooit los zien van elkaar of van de Bron. In de uitoefening van het beroep zijn alle lagen in samenhang met elkaar betrokken.

De bron

Met de Bron bedoelen we de Bijbel en de gereformeerde belijdenis. Die bepalen de manier waarop de leraar kijkt naar de werkelijkheid en zijn beroep uitoefent. De Bron voedt de hele persoon: wie de leraar is, hoe deze denkt en handelt. In het christelijke wereldbeeld is het ten diepste God, Die een beroep doet op het hart van de leraar. Het is ons verlangen dat de Bron en het zijn, weten en doen van de leraar door het geloof een eenheid vormen, vanuit de belijdenis 'niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij' (Galaten 2:20).

Ik ben

In de laag **ik ben** gaat het om de persoonsvorming van de leraar, die richting geeft aan wat de leraar drijft. Hierbij horen vragen als: 'Wie ben ik?' en 'Hoe ben ik?' Deze laag noemen we ook wel de professionele identiteit van de leraar. Uitgangspunt voor de beschrijving van de professionele identiteit is de christelijke mensvisie dat iedereen relationeel geschapen is. We onderscheiden daarbij vijf kernen. De leraar is:

- *verbonden met het christelijk geloof;*
- *verbonden met de naaste(n);*
- *verbonden met zichzelf;*
- *verbonden met de wereld (het beroep, de maatschappij, wereldburgerschap);*
- *verbonden met verleden, heden en toekomst.*

De professionele identiteit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 2.

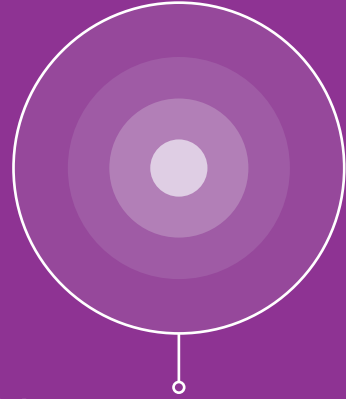

Ik denk

De laag **ik denk** betreft de kennisinhouden die de leraar bij de uitoefening van zijn beroep inzet. Deze inhouden komen voort uit de landelijke kennisbases voor de opleidingen en zijn aangevuld met wat Driestar educatief vanuit haar missie en visie essentieel vindt. Kennisinhouden zijn immers niet neutraal, ze hebben een vormende waarde in zich. We onderscheiden vijf kennisdomeinen:

- *kennis over het beroep, concepten en methodieken;*
- *kennis over de doelgroep(en);*
- *kennis over de maatschappij en cultuur;*
- *kennis over de verschillende leergebieden en vakinhouden;*
- *kennis over visies, (vak)concepten en thema's vanuit de identiteit.*

Over deze kennisdomeinen gaat hoofdstuk 3.

Ik kan

De laag **ik kan** omvat de handelingen die de leraar in de praktijk van zijn beroep uitvoert. Deze zijn samengevat in vijf beroepstaken:

- *leidinggeven aan leerlingen;*
- *begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van leerlingen;*
- *samen ondersteunen van leerlingen;*
- *werken aan kwaliteit en beleid;*
- *ontwikkelen van onderwijs.*

Deze beroepstaken komen aan de orde in hoofdstuk 4.

2.

Ik ben: de professionele identiteit

De professionele identiteit van de christelijke leraar is datgene wat hem als persoon kenmerkt in zijn beroep en wat hij door zijn handelen aan de ander laat zien.

Het vormt de verbinding tussen wie de leraar is, het werk dat hij doet en de context waarin hij werkt. Vanuit de professionele identiteit geeft de leraar invulling en kleur aan de uitvoering van de beroepstaken. Elke kern van de professionele identiteit wordt uitgewerkt in een aantal indicatoren.

'Ik ben verbonden met het christelijke geloof'

Kern 1

Verbonden met het christelijke geloof

Het is ons ideaal dat de leraar verbonden is met het christelijk geloof, zich laat voeden door Gods Woord en daaruit leeft.

De leraar....

1. laat zich inspireren en voeden door de Bijbel en andere christelijke bronnen en door christelijke rolmodellen;
2. kan op een persoonlijke manier de eigen levensovertuiging onder woorden brengen en vertellen wie hijzelf is, hoe hij tegenover God staat en waar hij iets weerspiegelt van het beeld van Christus;
3. reflecteert op het eigen handelen vanuit christelijke waarden en normen;
4. zoekt en streeft bij zichzelf naar een eenheid van geloven, denken, voelen, willen en handelen;
5. geeft met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch), in dialoog met anderen en vanuit christelijk perspectief betekenis aan situaties, vraagstukken en ontwikkelingen in het beroep.

Ik ben

Het is ons ideaal dat de leraar op grond van het liefdesgebod betrokken is op en dienstbaar is aan leerlingen en hun opvoeders.

De leraar....

1. is dienstbaar aan anderen, hun belang en hun ontwikkeling, door in compassie af te stemmen op (de behoeften van) de ander;
2. communiceert helder over de eigen mening, behoeften en verlangens, verduidelijkt het eigen standpunt en staat ervoor open om dit samen met anderen te onderzoeken; onderzoekt ook het denken van anderen om hun standpunten en perspectieven beter te begrijpen en gaat samen op zoek naar de beste keuzes of oplossingen;
3. gaat met een goede balans tussen afstand en nabijheid om met anderen, kan eigen grenzen bewaken en respecteert grenzen van de ander;
4. weet van de gebrokenheid van het aardse bestaan en kijkt daarom met mildheid naar (het falen van) mensen met wie hij omgaat;
5. kijkt met een onderzoekende houding (opmerksaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar het handelen en de mogelijkheden van anderen en geeft op grond daarvan constructieve feedback;
6. zet zijn rol als (moreel) identificatiepersoon bewust in, door zo te leven dat hij daarmee anderen kan oproepen het goede voorbeeld op een eigen manier na te volgen; is zich daarbij bewust van zijn eigen beperkingen en feilbaarheid: identificatiepersoon zijn is een kwetsbaar ideaal;
7. zet zich in voor en bouwt met anderen aan gemeenschappen, overbrugt verschillen en benut ze;
8. is zich in de omgang met anderen bewust van de spanning tussen postmoderne tolerantie die tot onverschilligheid leidt en een absolute waarheidsclaim die geen ruimte laat voor een eigen keuze van de ander, en gaat daar op een tactvolle manier mee om.

Het is ons ideaal dat de leraar een Bijbels, realistisch zelfbeeld heeft, fysiek, emotioneel en cognitief evenwichtig is en gericht is op de eigen ontwikkeling.

De leraar....

1. kan het eigen handelen onderbouwen op grond van zijn levensbeschouwing, idealen, drijfveren, waarden, overtuigingen en vermogens en kan de dialoog over zijn keuzes aangaan;
2. zorgt ervoor, voor zover dat binnen zijn vermogen ligt, dat hij de lichamelijke, sociaal-emotionele, mentale en spirituele dimensies van zijn leven onderhoudt om een goede balans te houden;
3. weet wat zijn drijfveren en motivaties zijn, wat hem energie geeft en wat zijn energielekken zijn en gebruikt deze inzichten in zijn werk;
4. kan omgaan met interne en externe eisen, en eventuele spanningen daartussen overwinnen, verminderen of hanteerbaar maken;
5. neemt verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling, kijkt met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar zijn eigen handelen, gebruikt evaluatie, reflectie en feedback om een goed beeld te krijgen van zichzelf (en het eigen functioneren) en is gericht op het verbeteren van zijn functioneren;
6. stelt op basis van zijn persoonlijke kwaliteiten en beperkingen werkbare (leer)doelen die passen bij zijn ontwikkeling binnen het beroep, kiest voor activiteiten die daarbij aansluiten en maakt daarbij gebruik van hulpbronnen/contacten en de mogelijkheden die de organisatie biedt;

Ik ben

7. voert de activiteiten gericht op de eigen ontwikkeling uit, evalueert het (leer)proces en het resultaat, maakt dit inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen en verwerkt het geleerde in het eigen handelen;
8. streeft in het werken aan de eigen ontwikkeling naar het zo goed mogelijk inzetten van zijn gaven, en realiseert zich tegelijkertijd dat vanwege de gebrokenheid van het bestaan niet elke ontwikkeling mogelijk is;
9. staat zichzelf toe fouten te maken, omdat hij weet dat hij niet perfect kan zijn, zonder zich achter die wetenschap te verschuilen.

Het is ons ideaal dat de leraar verbonden is met de door God geschapen wereld en daarin als een goed rentmeester verantwoordelijk zijn plaats inneemt.

De leraar....

1. onderzoekt in dialoog met anderen (de visie op) het beroep en geeft een persoonlijk antwoord op vragen als: Wat is belangrijk in mijn werk? Welke taken horen bij mijn beroep? Wat moet ik doen om een goede leraar te zijn? Waar wil ik van toegevoegde waarde zijn?
2. zoekt naar een goede balans tussen de verschillende aspecten van zijn werk en zijn andere verantwoordelijkheden in het leven;
3. oordeelt weloverwogen en neemt beslissingen die passen bij het doel en de kenmerken van de situatie, de collectieve kaders, de waarden van het beroep en de organisatie, en zijn eigen professionele waarden;
4. baseert zijn visie en belangrijke beslissingen op levensbeschouwelijke, pedagogische, historische, sociaal-maatschappelijke, beroepsmatige, wetenschappelijke en ethische inzichten;
5. past relevante theoretische inzichten toe, houdt samen met anderen ervaringen kritisch tegen het licht van bestaande kennis en nieuwe inzichten en stelt waar nodig beslissingen, opvattingen of handelen bij;
6. kent de normen en waarden van de culturen waar hij deel van uitmaakt en komt mede op basis daarvan tot een eigen perspectief;
7. beoefent goed (wereld)burgerschap vanuit een open en respectvolle houding tegenover anderen, en gebruikt daarvoor kennis van historische en culturele achtergronden van de huidige (religieuze, culturele en seksuele) diversiteit in de samenleving.

**'Ik ben
verbonden met
het verleden,
heden en
toekomst'**

Kern 5

Verbonden met verleden, heden en toekomst

Het is ons ideaal dat de leraar verbonden is met de christelijke traditie, in zijn leven en werk gericht is op Gods doorbrekend Koninkrijk en wil bijdragen aan herstel in een gebroken wereld.

De leraar....

1. past kennis van de christelijke wereldbeschouwing, schepping (alles is van oorsprong goed), zondeval (alles is aangetast), verlossing en vernieuwing (er is hoop), toe op vraagstukken;
2. heeft, met erkenning van de gebrokenheid van het bestaan, een hoopvolle en hoopgevende toekomstverwachting voor zijn omgeving en zichzelf, is bereid de nodige inspanningen te leveren en laat zich daarbij niet uit het veld slaan door tegenslag;
3. herkent de (morele) uitdagingen van onze tijd en weet hoe deze samenhangen met de huidige cultuur;
4. maakt gebruik van wat anderen hebben ontdekt door eigen ideeën en nieuwe ontwikkelingen te spiegelen aan bronnen;
5. kent de invloed die zijn levensgeschiedenis en socialisatieproces hebben op zijn denken en handelen, evalueert kritisch en met compassie voor zichzelf wat de eigen historische, culturele en psychische bagage is en neemt verantwoordelijkheid voor wat hij ermee doet.

Ik ben

3.

Ik denk: de kennisdomeinen

In de laag ik denk onderscheiden we vijf kennisdomeinen.

De domeinen 1 (Beroep, concepten en methodieken), 2 (Doelgroep(en)) en 3 (Maatschappij en cultuur) komen uit de landelijke generieke kennisbasis, domein 4 (Leergebieden) uit de landelijke kennisbasis voor de pabo en de Ivo. Domein 5 (Driestar-eigen) is de kleur die Driestar hogeschool aan het profiel geeft. Elk domein bestaat uit een aantal kernen.

Beroep, concepten en methodieken

De leraar heeft kennis van de (maatschappelijke) opdracht voor het beroep, en van de visies, kaders en kernwaarden van het beroep.

De leraar heeft kennis van de werkwijzen, de belangrijkste methodieken en (wetenschappelijk) onderzoek en innovatie binnen het beroep.

Doelgroep(en)

De leraar heeft kennis van de (ontwikkelings)psychologie, leer- en motivatietheorieën, opvoedingsvisies en -theorieën.

Maatschappij en cultuur

De leraar heeft kennis van (ontwikkelingen binnen) de cultuur, de maatschappij en de omgeving waarbinnen hij zijn beroep uitoefent. De leraar heeft kennis van de sociale kaart en de organisaties waar hij mee samenwerkt.

Leergebieden (o.a. vakinhouden)

De leraar heeft kennis van de leergebieden met de daarbij behorende vakinhouden en vakdidactiek zoals beschreven in de betreffende kennisbasis voor het vak of de vakken, waar hij binnen zijn beroep mee te maken heeft.

Driestar-eigen: visies/(vak)concepten/thema's vanuit identiteit

De leraar heeft kennis van het christelijke mens-, Gods- en wereldbeeld, van de christelijke cultuur- en geschiedbeschouwing en van de (christelijke) visies op het beroep en de daarbij behorende kennisinhouden.

4.

Ik kan: de beroepstaken

De beroepstaken zijn de handelingen die de leraar in de praktijk van zijn beroep uitvoert. Elke beroepstaak wordt hieronder uitgewerkt in een aantal kernen en leeruitkomsten.

Beroepstaak 1 Pedagogisch leidinggeven aan leerlingen

De leraar geeft leiding aan (een groep) leerlingen vanuit een pedagogische relatie. Hij voorziet in hun taakgerichte en sociaal-emotionele belangen en behoeften, zodat er een veilig, ondersteunend en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat ontstaat.

De leraar zorgt voor een goede pedagogische relatie. Hij komt tegemoet aan de psychosociale basisbehoeften (relatie, competentie, autonomie) van elke individuele leerling.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. brengt met oprechte waardering en betrokkenheid tijd door met leerlingen en zet energie en middelen in;
2. stelt zich open voor de gevoelens en gedachten van de leerlingen, is beschikbaar en betrouwbaar en reageert begripvol en adequaat op signalen van de leerlingen (sensitief en responsief);
3. spreekt heldere verwachtingen en vertrouwen uit en houdt procesgericht toezicht op de leerlingen;
4. biedt uitdagende taken, geeft opbouwende feedback en passende hulp en helpt de leerlingen inzicht te verwerven in hun sterke kanten en ontwikkelpunten;
5. voedt en ondersteunt de persoonlijke interesses en waarden van de leerlingen, biedt keuzes, geeft een zinvolle uitleg over de relevantie van een taak of opdracht en gebruikt verduidelijkende, uitnodigende taal;
6. leert het perspectief, de inbreng en de gevoelens van de leerlingen kennen en respecteert deze;
7. houdt rekening met het ontwikkelingsritme van de leerlingen en schept ruimte voor leren, inclusief het maken van vergissingen en fouten.

De leraar stemt vanuit de pedagogische gezagsrelatie zijn (non-)verbale gedrag en pedagogische leiderschapsstijl af op de leerlingen en de situatie.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. is zich bewust van zijn (non-)verbale gedrag en de invloed daarvan op leerlingen en maakt hier actief gebruik van (zet zichzelf in als instrument);
2. past contactprincipes toe, zoals initiatief ontvangen en volgen, instemmend benoemen en beurtverdeling;
3. observeert wat de leerlingen nodig hebben en stemt zijn communicatie hierop af, zowel op inhoudsniveau en procedureniveau als op interactieniveau en bestaansniveau;
4. heeft zicht op zijn pedagogische leiderschapsstijl en de invloed daarvan op leerlingen; kan, rekening houdend met zijn voorkeursstijl, waar nodig in stijl variëren;
5. heeft een goed beeld van de zelfstandigheid van de leerlingen en sluit in zijn leidinggeven aan bij de (leer) bekwaamheid en (leer)bereidheid (motivatie en zelfvertrouwen) van de leerlingen;
6. stimuleert en ondersteunt de ontwikkeling van de leerbekwaamheid en leerbereidheid (motivatie en zelfvertrouwen) van de leerlingen, zodat zij geleidelijk steeds meer zelf verantwoordelijkheid kunnen gaan dragen.

Kern 1.3

Hanteren van regels en routines

De leraar zorgt voor overzicht en voorspelbaarheid. Hij stelt in overleg met de leerlingen en andere betrokkenen heldere afspraken, regels en routines op, passend bij de meer algemeen geldende regels, en hanteert deze consequent en op een positieve manier.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. stemt met de leerlingen en andere betrokkenen regels en routines af;
2. maakt verwachtingen duidelijk en ondersteunt de leerlingen in het navolgen van de regels en het aanleren van nieuwe routines; hij heeft daarbij oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen en doet daar recht aan;
3. stelt een adequate tijdsplanning op en volgt deze, met flexibiliteit waar dat nodig is;
4. hanteert regels consequent en op een proportionele en positieve manier, door gewenst gedrag te benoemen, ongewenst gedrag te corrigeren en te controleren of het gedrag verandert;
5. is zich bewust van de invloed van de fysieke omgeving (bijvoorbeeld de inrichting en aankleding van het gebouw) en zet deze invloed gericht in om overzicht en voorspelbaarheid te creëren.

Ik kan

'Ik begeleid de onderlinge omgang tussen de leerlingen'

Kern 1.4

Begeleiden van de omgang tussen leerlingen

De leraar begeleidt de onderlinge omgang tussen de leerlingen en de groepsprocessen, waardoor een klimaat ontstaat waar veiligheid, vertrouwen en onderlinge verbondenheid ervaren kan worden.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. gaat de leerlingen voor in een dienende, accepterende en respectvolle houding;
2. stimuleert de positieve omgang met verscheidenheid in de groep en tussen leerlingen onderling, zodat alle leerlingen mee kunnen doen en erbij horen (inclusie);
3. geeft leerlingen inzicht in hun eigen houding en gedrag en de invloed daarvan op anderen;
4. kan een analyse maken van de groepsfase, de interactiesituaties en de samenwerkingsvaardigheden en hierbij instrumenten preventief en curatief inzetten;
5. kan gerichte interventies inzetten op groepsgedrag en/of op het gedrag van individuele leerlingen, om een positieve groepsontwikkeling en ontwikkeling van samenwerkingsvaardigheden te bevorderen;
6. begeleidt groepsconflicten constructief en leert leerlingen omgaan met strijdige belangen en conflicten.

Ik kan

Kern 1.5

Aanpakken van gedrag van leerlingen dat als problematisch wordt gezien

De leraar pakt problematische interacties en problematisch gedrag doeltreffend en planmatig aan.

*Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.
De leraar...*

1. signaleert problematische interacties en problematisch gedrag en de oorzaken en gevolgen daarvan;
2. grijpt direct in bij ordeverstoringen, geeft concrete feedback op ongewenst gedrag en de consequenties daarvan;
3. gaat passend om met (fysiek en verbaal) agressief gedrag in de groep, door te kalmeren bij frustratieagressie en te confronteren en begrenzen bij doelgerichte agressie;
4. begeleidt leerlingen bij het oplossen en veranderen van problematische interacties en problematisch gedrag; bij interactieproblemen tussen zichzelf en een leerling zet hij zichzelf bewust in als instrument voor verandering;
5. hanteert relevante protocollen bij problematisch gedrag en schakelt op tijd professionele hulp in;
6. neemt passende maatregelen om de veiligheid van alle leerlingen te waarborgen en ervoor te zorgen dat incidenten zo min mogelijk verstrend zijn voor andere leerlingen.

Ik kan

Kern 1.6

Onderzoekend vermogen in het pedagogisch leidinggeven aan leerlingen

De leraar zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn pedagogisch leiderschap te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

*Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.
De leraar...*

1. heeft bij het pedagogisch leidinggeven een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening;
2. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het pedagogisch leidinggeven aan leerlingen (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken;
3. onderbouwt en verantwoordt keuzes in zijn pedagogisch leidinggeven aan leerlingen op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

Ik kan

Beroepstaak 2 Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van leerlingen

De leraar bereidt leer- en ontwikkelingsactiviteiten van de leerlingen voor, voert deze uit en evalueert ze. Hij is hierbij gericht op de brede ontwikkeling van de leerlingen.

De leraar bereidt vanuit visie samenhangende leer- en ontwikkeling-activiteiten voor. Hij doet dit waar zinvol samen met de leerlingen, om hen zo veel mogelijk eigenaar te laten zijn van hun eigen leerproces. De leraar zorgt voor een duidelijke relatie tussen de doelen van de activiteiten, het niveau en de kenmerken van de leerlingen, de inhoud van het leer gebied en de inzet van verschillende methodieken en middelen.

Ik kan

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. kiest en formuleert (zo veel mogelijk SMART) uitdagende leer- en ontwikkeldoelen en betekenisvolle inhouden; hij brengt daarvoor de relevante aspecten van de beginsituatie in kaart, zoals het ontwikkelingsniveau, de ondersteuningsbehoeften en de belevingswereld van de leerlingen;
2. maakt op basis van een inhoudelijke en didactische doordenking een correcte en bruikbare vertaling van het leer gebied naar de concrete leersituatie;
3. kiest leer- en werkvormen en (digitale) middelen die passen bij de doelen en inhouden van de activiteiten en het niveau en de kenmerken van de leerlingen;
4. kiest passende vormen van (tussentijdse en eind)evaluatie van de doelen/leerresultaten en het leerproces;
5. plant en organiseert de activiteiten zo, dat de leerlingen voldoende tijd en aandacht krijgen om te leren;
6. houdt bij het bepalen van doelen, leerinhouden, werkvormen, middelen en evaluatie rekening met didactische principes (motivatieprincipe, activiteitsprincipe, aanschouwelijkheidsprincipe, differentiatieprincipe, geleidelijkheidsprincipe, integratieprincipe en herhalingsprincipe);
7. signaleert, creëert en benut kansen en mogelijkheden voor leerlingen om zich te ontwikkelen en maakt daarbij ook gebruik van niet-geplande situaties;
8. weet gebruik te maken van methodes en bestaande programma's en kan deze aanpassen en aanvullen om de doelen bij de leerlingen te bereiken;
9. is in staat om de leerdoelen, de beginsituatie, de leer- en ontwikkelingsactiviteiten en de begeleiding ook voor anderen inzichtelijk te beschrijven in een bij de organisatie passend format.

De leraar initieert en begeleidt leer- en ontwikkelingsprocessen op zo'n manier dat leerlingen betrokken en gemotiveerd werken aan gestelde doelen.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. neemt samen met de leerlingen de doelen en de verwachtingen door en, waar relevant, de inhoud, de stappen en de planning van leer- en ontwikkelingsactiviteiten; hij zet de huidige leeractiviteiten in een bredere lijn van een ontwikkelingsproces;
2. ondersteunt het leerproces van de leerlingen door het uitvoeren en begeleiden van diverse soorten (activerende) werkvormen;
3. maakt doelmatig gebruik van beschikbare materialen en (digitale) middelen;
4. bevordert eigenaarschap en verantwoordelijkheid bij leerlingen door tegemoet te komen aan hun behoefte aan autonomie, competentie en relatie (zie ook beroepstaak 1 kern 1.1);
5. differentieert naar niveau en kenmerken van de leerlingen, speelt in op hun mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen en stelt de activiteit zo nodig bij, zodat de leerlingen de taken met succes kunnen afronden;
6. is gericht op het bevorderen van de vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om zich doelgericht en aangepast te gedragen (executieve functies);
7. helpt de leerlingen zich bewust te worden van hun eigen gaven en deze te ontwikkelen en in te zetten.

De leraar evalueert en waardeert structureel het ontwikkelingsproces van de leerlingen en de resultaten daarvan. Dit doet hij regelmatig ook samen met de leerlingen. Hij trekt daar conclusies uit en gebruikt deze voor een gericht vervolg van het leerproces, inclusief het eigen handelen.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. volgt de ontwikkeling van de leerlingen tijdens de uitvoering van de activiteiten en sluit flexibel aan bij hun ondersteuningsbehoefte om de doelen te kunnen behalen;
2. geeft tijdens de leer- en ontwikkelingsactiviteit ontwikkelingsgerichte feedback, feedup en feedforward op inzet, aanpak en resultaat en stimuleert de leerlingen om dit ook bij elkaar te doen;
3. bewaakt samen met de leerlingen de voortgang en zorgt dat zij de gestelde doelen kunnen behalen, maar is ook in staat om doelen (tijdelijk) los te laten of bij te stellen als de situatie van leerlingen daarom vraagt;
4. vraagt naar de mening, ervaringen, ideeën en gevoelens van de leerlingen over de activiteiten en de geboden ondersteuning en neemt de tijd om te luisteren;
5. bevordert de zelfstandigheid van de leerlingen door hen te helpen met reflecteren op de uitvoering, het proces en de doelen/resultaten van de leer- en ontwikkelingsactiviteiten, zodat de leerlingen conclusies leren trekken voor het vervolg van het leerproces;
6. analyseert en interpreteert leerresultaten, gaat mogelijke verklaringen na voor de resultaten en trekt daaruit conclusies voor het eigen handelen;
7. legt relevante informatie uit de evaluatie en beoordeling op een gestructureerde manier vast, zodat de evaluatiegegevens begrijpelijk en bruikbaar zijn voor een gericht vervolg van het leerproces.

Kern 2.4

Onderzoekend vermogen in het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van leerlingen

De leraar zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn begeleiding van leer- en ontwikkelingsprocessen te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. heeft bij het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening;
2. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen, leer- en ontwikkelingsgebieden, vakinhouden en vakdidactiek (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op deze gebieden correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken;
3. onderbouwt en verantwoordt keuzes in het begeleiden van leer- en ontwikkelingsgebieden op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

Ik kan

Beroepstaak 3

Samen ondersteunen van de leerling

De leraar bepaalt samen met ouders, de leerling zelf, diens sociaal netwerk, collega's en andere betrokken professionals de gewenste begeleiding voor de leerling, voert deze uit, evalueert en stelt waar nodig bij.*

* Waar in dit beroepsprofiel 'ouders' staat, kan ook 'ouder' of 'opvoeder(s)' gelezen worden.

De leraar onderhoudt een gelijkwaardige, pedagogische samenwerking-srelatie met ouders, om samen te werken aan de ontwikkeling van de leerling.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. spreekt respectvol met en over ouders en houdt rekening met verschillen tussen ouders;
2. zorgt voor heldere en passende communicatie naar ouders over de dagelijkse praktijk;
3. past diverse gesprekstechnieken toe in gesprekken met ouders;
4. wisselt informatie en advies uit met ouders over welbevinden, doelen, resultaten, werkwijzen, ervaringen, verwachtingen en ideeën met betrekking tot de leerling en zijn ontwikkeling;
5. vraagt ouders om feedback en om inbreng van hun ervaringskennis; laat de ouders constructief meedenken hoe de leerling ondersteund kan worden bij leer- en ontwikkelingsactiviteiten;
6. kan ook in moeilijke gesprekken een boodschap duidelijk overbrengen, empathie tonen, oplossingsgericht communiceren en de eigen grenzen en die van de organisatie bewaken.

Kern 3.2

In samenspraak bepalen van de ondersteuning van de leerling

De leraar bepaalt de ondersteuningswijze van de leerling, in samenspraak met de leerling zelf, de ouders en andere betrokkenen.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. signaleert speciale ondersteuningsbehoeften van leerlingen en zoekt indien nodig met hulp van collega's oplossingen of verwijst door;
2. verzamelt systematisch informatie voor het vaststellen van de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van de leerling of levert een bijdrage aan de verzameling daarvan, via observaties, het monitoren van leerprestaties en gesprekken met de leerling, zijn ouders en mogelijke andere betrokkenen;
3. stelt een plan op voor de ondersteuningswijze van de leerling, weet daarbij passende interventies voor te stellen, in samenspraak met de leerling en diens ouders;
4. stimuleert het eigenaarschap (zelfverantwoordelijkheid) van de leerling en ondersteunt daarbij indien nodig de ouders;
5. sluit aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling, maakt gebruik van diens gaven en waar mogelijk van diens netwerk;
6. evalueert de ondersteuningswijze samen met de leerling, ouders en andere betrokkenen en stelt deze waar nodig bij.

Ik kan

De leraar werkt (multidisciplinair en/of interdisciplinair) samen met diverse professionals die bij de leerling betrokken zijn aan een integrale aanpak. De activiteiten van alle partijen worden goed op elkaar afgestemd.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. voert op een constructieve manier overleg met betrokken professionals of instanties, om samen te komen tot een integrale aanpak, samenwerking, afstemming of overdracht van de leerling;
2. weet wat andere disciplines en de meest voorkomende instanties kunnen bijdragen, maakt duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer, en houdt zich aan de gemaakte afspraken;
3. kan eigen bevoegdheden, bekwaamheden en grenzen aangeven bij ouders en professionals en neemt deze en de eigen ondersteuningsbehoeften mee in het realiseren van een integrale aanpak;
4. stemt de integrale aanpak af op regelgeving binnen de (zorg)infrastructuur die van toepassing is en de samenwerkingsprocedures tussen de eigen organisatie en de instellingen waarmee wordt samengewerkt;
5. gaat discreet en volgens regelgeving om met de gegevens van anderen.

Kern 3.4

Onderzoekend vermogen in het samen ondersteunen van de leerling

De leraar zet zijn onderzoekend vermogen in om de gezamenlijke ondersteuning van de leerling te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

*Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.
De leraar...*

1. heeft bij het samen ondersteunen van de leerling een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening.
2. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het samen ondersteunen van leerlingen (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken;
3. onderbouwt en verantwoordt keuzes bij het samen ondersteunen van de leerling op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

Ik kan

Beroepstaak 4 **Werken aan kwaliteit en** **beleid**

De leraar draagt vanuit eigen deskundigheid bij aan het bereiken, verantwoorden en verbeteren van de (didactische en pedagogische) kwaliteit op de werkvloer. Hij begeleidt (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers, draagt bij aan het beleid en de uitvoering daarvan en doet praktijkonderzoek.

A photograph showing three people in a meeting. On the left, a woman with glasses is smiling. In the center, a man in a blue denim shirt is looking towards the right. On the right, a man with glasses and a yellow polo shirt is resting his chin on his hand, looking towards the center. A blue water bottle is on the table in front of him. The background shows a city skyline at dusk.

'Ik werk graag samen aan kwaliteit'

Kern 4.1

Samen werken aan kwaliteit

De leraar levert een bijdrage aan de kwaliteit van het werkklimaat, aan de onderlinge samenwerking en aan goede werkverhoudingen.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. levert een constructieve bijdrage aan overleggen en aan de afstemming en uitvoering van de werkzaamheden;
2. maakt (werk)afspraken met anderen en komt deze na;
3. deelt informatie die voor de voortgang van het werk van belang is en maakt gebruik van de informatie van anderen;
4. heeft een goed zicht op verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zichzelf en anderen; weet bij wie hij in de organisatie voor wat moet zijn;
5. neemt initiatief voor het ontvangen en geven van feedback en stelt zich daarbij open, coöperatief en leerbaar op;
6. nodigt anderen uit om hun opvattingen en ideeën in te brengen en vragen te stellen;
7. stimuleert met zijn inbreng het team om met en van elkaar te leren en individuele kwaliteiten optimaal te benutten.

Ik kan

Kern 4.2

Begeleiden van (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers

De leraar begeleidt (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers op zo'n manier dat hun expertise optimaal wordt ingezet en vergroot.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. fungeert als rolmodel en praktijkvoorbeeld voor het (pedagogisch en didactisch) handelen, het nemen van verantwoordelijkheid en de gerichte inzet om te leren;
2. geeft heldere aanwijzingen, advies en ondersteuning aan (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers;
3. draagt kennis en expertise begrijpelijk over aan (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers en stimuleert de verbinding van praktijk en theorie;
4. nodigt anderen uit tot dialoog over en kritische reflectie op de werkpraktijk en helpt bij het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden;
5. maakt met (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers concrete afspraken over te behalen (coachings-/leer) doelen, resultaten en begeleiding, waarbij de coachee eigenaar blijft van zijn eigen leerproces.

Ik kan

De leraar draagt bij aan de uitvoering, borging en ontwikkeling van beleid om de doelstellingen van de organisatie te behalen en de kwaliteit van de werkzaamheden te vergroten.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. werkt volgens wetten, afspraken, procedures, richtlijnen en protocollen die in de organisatie of landelijk gelden;
2. rapporteert periodiek over de voortgang en de inhoudelijke resultaten van zijn werkzaamheden;
3. verbindt het eigen handelen met de (levensbeschouwelijke en pedagogische) identiteit van de organisatie en kan daar binnen het eigen functioneren inhoud aan geven;
4. draagt bij aan evaluaties die georganiseerd worden om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en waar nodig te verbeteren;
5. signaleert en analyseert ontwikkelingen en knelpunten in de uitvoering en kwaliteit van de werkzaamheden, overlegt hierover met betrokkenen en komt waar mogelijk met verbetervoorstellen en/of actieplannen;
6. spiegelt actuele ontwikkelingen, (nieuwe) kennis, inzichten en methodieken aan de (pedagogische, onderwijskundige en levensbeschouwelijke) visie en werkwijze van de eigen organisatie;
7. kan in dialoog met anderen bepalen of keuzes passen bij de visie van de organisatie;
8. zorgt er (samen met anderen) voor dat vernieuwingen of verbeteringen een structurele plaats krijgen in het (beroepsmatig) handelen of het functioneren van de organisatie.

De leraar draagt via praktijkonderzoek in interactie met de omgeving bij aan het verbeteren van de (eigen) beroepspraktijk.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. signaleert een praktijkprobleem: een hiaat of tekortkomingen in het eigen handelen of in de organisatie, verwachtingen vanuit de omgeving of een kans om als organisatie of leraar in ontwikkeling te blijven;
2. beschrijft het praktijkprobleem op basis van een verkennende probleemanalyse en geeft daarbij aan hoe hijzelf en diverse belanghebbenden tegen het probleem en de achtergronden ervan aankijken, welke mogelijke oplossingen zij zien en wat de vakliteratuur erover zegt;
3. formuleert het doel van het onderzoek en de onderzoeksvraag op basis van de probleemanalyse en gemaakte keuzes, onderbouwd met eigen ervaringen, data uit de praktijk en inzichten uit de literatuur;
4. kiest haalbare en passende onderzoeksactiviteiten voor het verzamelen, analyseren en ontwerpen (indien van toepassing) en verzamelt data die bijdragen aan het beantwoorden van de onderzoeksvraag;
5. ordent en analyseert kritisch de verzamelde data, trekt er heldere conclusies uit en vertaalt deze naar verbetervoorstellen, beleidsadviezen en/of ontwerprichtlijnen;
6. ontwerpt op basis van de ontwerprichtlijnen een oplossing voor het praktijkprobleem en test het ontwerp;
7. maakt de resultaten van het onderzoek voor de praktijk toegankelijk via een doel- en doelgroepgerichte rapportage en/of één of meer presentatievormen.

Kern 4.5

Onderzoekend vermogen in werken aan kwaliteit en beleid

De leraar zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn manier van werken aan kwaliteit en beleid te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. heeft bij het werken aan kwaliteit en beleid een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening;
2. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het werken aan kwaliteit en beleid (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken;
3. onderbouwt en verantwoordt keuzes bij het werken aan kwaliteit en beleid op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

Ik kan

Beroepstaak 5 **Ontwikkelen van onderwijs**

De leraar stelt lessen(reeksen) of curriculumdelen samen, maakt toetsen, kiest leeromgevingen, past die zo nodig aan en kiest en/of maakt te gebruiken materialen. Hij doet dit via een cyclisch proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen.

'Samen met de leerling werken we aan een doel'

Kern 5.1

Analyseren

De leraar signaleert een leervraag of heeft een doel of ideaal waar hij met de leerlingen aan wil werken en bakent dit af tot een richting voor een onderwijsproduct (een les, lessenserie, curriculumdeel, toets, etc.).

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. signaleert in de praktijk een leervraag, een doel of een ideaal dat hij met de leerlingen wil bereiken;
2. brengt het verschil tussen de gewenste situatie en de beginsituatie in kaart;
3. bepaalt op grond daarvan de streefrichting en bijbehorende doelen voor een onderwijsproduct.

Ik kan

De leraar formuleert ontwerprichtlijnen voor doel, vorm en inhoud van het samen te stellen onderwijsproduct, zoekt daar verschillende oplossingen bij, weegt deze tegen elkaar af en komt tot een passende keuze.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende. De leraar...

1. formuleert ontwerprichtlijnen en houdt daarbij, waar nodig, rekening met:
 - de doelgroep;
 - de visie op leren;
 - het schoolbeleid;
 - specifieke regelgeving;
 - landelijke kaders;
 - maatschappelijke en beroepsmatige ontwikkelingen;
 - algemene kwaliteitscriteria (bijvoorbeeld relevantie, consistentie, bruikbaarheid en effectiviteit voor een les(senreeks), validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en leer- en feedbackfunctie voor een toets);
 - beschikbare faciliteiten;
2. doet verkennend onderzoek en komt tot meerdere ideeën of mogelijke oplossingen (waarbij gebruikgemaakt kan worden van concrete voorbeelden van anderen, beproefde standaardoplossingen en literatuuronderzoek);
3. weegt verschillende oplossingen tegen elkaar af en maakt daaruit een onderbouwde keuze, rekening houdend met de ontwerprichtlijnen, haalbaarheid, leerrendement en impact.

De leraar werkt aan de hand van de ontwerprichtlijnen de ontwerp-oplossing uit tot een onderwijs-product.

*Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.
De leraar...*

1. werkt alle onderdelen van het ontwerp uit en zorgt dat deze goed op elkaar afgestemd worden;
2. verantwoordt hoe tijdens de uitvoering gemaakte keuzes passen binnen de ontwerprichtlijnen en bijdragen aan de gestelde doelen;
3. zorgt ervoor dat het onderwijsproduct gebruikt kan worden door anderen.

Ik kan

*'Ik krijg energie
van het ont-
wickelen van
onderwijs-
producten'*

Kern 5.4

Uitvoeren van het onderwijs

De leraar voert het onderwijsproduct (of een eerste versie daarvan) in de praktijk uit.

Zie beroepstaak 2.

Ik kan

De leraar evalueert in alle ontwikkelfasen van het onderwijsproduct de kwaliteit en verbetert deze waar nodig.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.

De leraar...

1. beoordeelt in hoeverre het onderwijsproduct effectief (en efficiënt) is;
2. gaat na hoe anderen (waaronder leerlingen) het onderwijsproduct waarderen en trekt hier conclusies uit;
3. beoordeelt in hoeverre het ontwikkelproces effectief en efficiënt is;
4. verbetert het proces (inclusief het eigen handelen) en het onderwijsproduct op basis van zijn evaluaties.

Kern 5.6

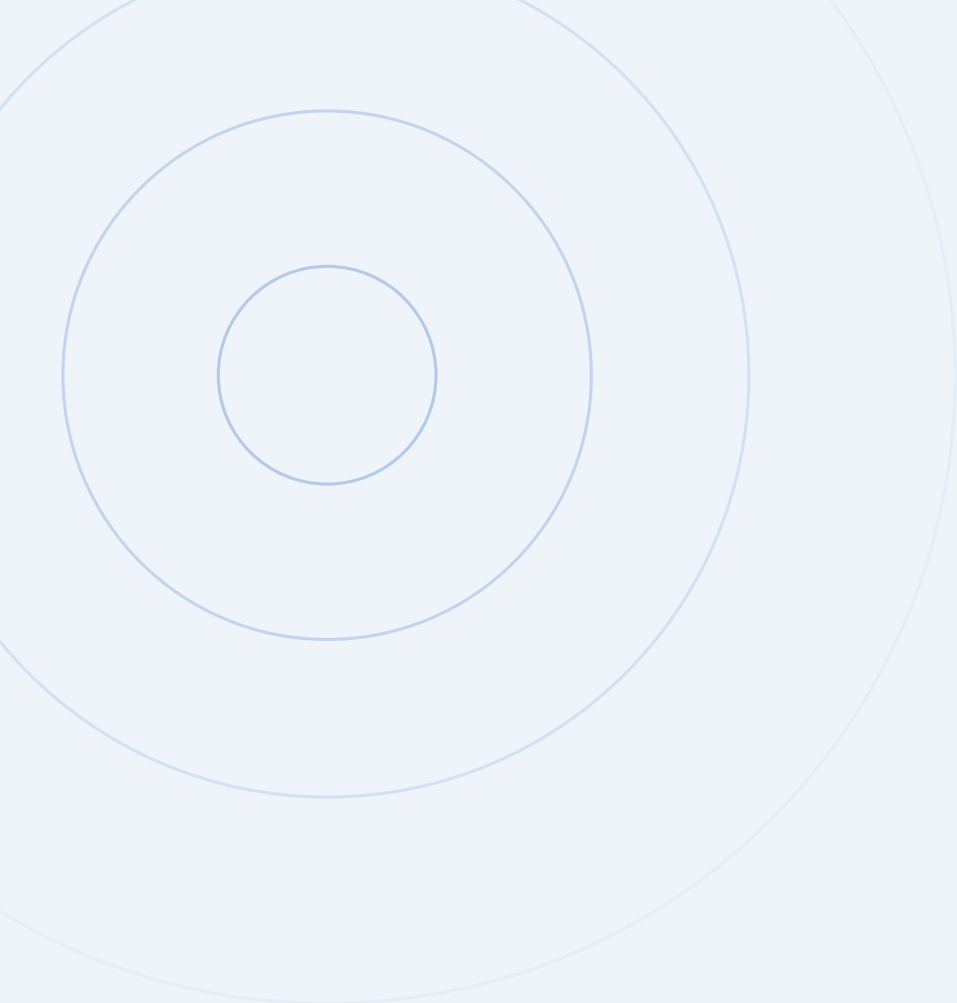
Onderzoekend vermogen in het ontwikkelen van onderwijs

De leraar zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn ontwikkelen van onderwijs te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

*Om hier goed vorm aan te geven, doet de leraar het volgende.
De leraar...*

1. heeft bij het vormgeven van onderwijs een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening;
2. past (wetenschappelijke) kennis over het vormgeven van onderwijs, de relevante leer- en ontwikkelingsgebieden, vakinhouden en vakdidactiek (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op deze gebieden correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken;
3. onderbouwt en verantwoordt keuzes bij het vormgeven van onderwijs op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

Ik kan

Onderliggende bronnen

10voordeleraar. (2020, 6 20). Kennisbases. Opgehaald van www.10voordeleraar.nl: <https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-pabo.pdf>

De Muynck, B. (2018). *Gids en pelgrim. Profiel van een christelijke leraar*. Apeldoorn: De Banier.

Driestar educatief. (2018). *Kadernotitie onderwijs en opleiding*. Gouda: Driestar-educatief.

Hogescholen, V. (2019). *Opgroeien en opvoeden ondersteunen*. Opgehaald van www.vereniginghogescholen.nl: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/247/original/Landelijk_opleidings-_en_competentieprofiel_hbo-bacheloropleiding_Pedagogiek.pdf?1580288915

Kunz, A., De Muynck, A., & Vermeulen, H. (2017). *Essenties van christelijke leraarschap*. Gouda: Driestar educatief.

Rijksoverheid. (2017, 04 10). *Bekwaamheid van leraren*. Opgehaald van www.rijksoverheid.nl: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-148.html>

Driestar hogeschool

Driestar educatief

Burg. Jamessingel 2

Postbus 368 2800 AJ Gouda

T 0182-540333

info@driestar-hogeschool.nl

www.driestar-hogeschool.nl